

Опитът на ДГС - Кости, в производството на манов мед

Един от пчелините на ДГС - Кости

В българския дял на Странджа се намира ДГС - Кости, чиято площ включва част от ПП „Странджа“, „Натура 2000“ и два от най-старите резервати - „Силкосия“ и „Узунбуджак“. Наличието на защитени ценни растителни и животински местообитания и видове до голяма степен са определили щадящото стопанисване на горските територии. Поради ограничените горскостопански дейности стопанството, възползвайки се от уникалните природни дадености на района, от 2012 г. започва да развива алтернативна дейност - пчеларството.

От 50 кошера в началото днес служителите се грижат за 130, разделени в два пчелина на труднодостъпни места, далеч от всякакви човешко въздействие. От пчелните семейства освен мед вече се добива и пчелен прашец. Още през първите години от създаване на пчелините от един кошер са добивани 15-20 кг мед. Особено привлекателен го правят специфичните му характеристики на манов мед. Смолисто червен, леко тръпчив, с дървесно-карамелени нотки, той е изключително богат на минерали и аминокиселини.

Поради високата гъстота на горите тук от векове пчелите са развили странна адаптация. Вместо нектар от цветовете те събират и преработват т.нар. мана, получена с помощта на насекоми, които пробиват тъканта на листата на дърветата, за да се хранят. Специфичната влажност и особеностите на почвата и климата правят мановия мед на Странджа един от най-качествените и чисти в света. В края на октомври м.г. служителите на ДГС - Кости, споделиха опита си в производството на мед със своите колеги от държавните горски и ловни стопанства в Ивайловград, Крумовград, Маджарово, Тополовград и Момчилград. За района на Източните Родопи също е характерен добивът на манов мед, което е и причината за интереса на горските стопанства в обхвата на РДГ - Кърджали, към тако-

Директорът на ДГС - Кости, инж. Цветомир Генев демонстрира как се изработва восъчна основа за пчелна пита

ва производство. „Чистият манов мед и пчелен прашец, произведени от служителите на ДГС - Кости, се радват на много голям интерес на различните пазари и успешно се реализират. Мановият мед, добит от странджанската гора, няма конкуренция поне досега“ - сподели директорът на ДГС - Кости, инж. Цветомир Генев. Държавното горско стопанство в малкото странджанско село от две години се подготвя да бъде сертифицирано за биопроизводител на манов мед. В малък цех, оборудван с необходимата техника, се правят и восъчните основи за пчелните кошери - необходима дейност за сертифицирането. „За да се получат идеални восъчни основи, които се подреждат в рамките на кошерите, е необходима много висока температура - 85-90°C. Нужно е и помещението, в което се работи, да бъде достатъчно топло. В противен случай основите не се получават и биопроизводството е невъзможно“ - обясни директорът на стопанството. Лично той, както и всички негови служители се грижат за пчелните семейства, произвеждат восъчните основи за пчелните кошери, сушат и пречистват пчелния прашец. Само за пет години са получили вече няколко отличия, представят мановия мед на различни изложения и са добър пример за разширяване на дейността си. Все повече държавни горски стопанства проявяват интерес към производството на билки, дивеч и дивечови продукти, туризма, образователните занимания за ученици и други.

Реализирането на производството на манов мед е осъществено с финансовата, логистичната и техническата помощ по проект „Опазване на ключови горски местообитания на малкия креслив орел (*Aquila pomarina*) в България“, изпълняван по програма LIFE+ на ЕС от Изпълнителната агенция по горите и Българското дружество за защита на птиците.

Производството на странджански манов мед допринася за опазването на едни от най-старите и най-обширните широколистни горски масиви в Европа - дом на редки и защитени животински и растителни видове, сред които странджанската зеленика, лавровишната, малкият креслив орел.

Инж. Ирена СТОЯНОВА

Нови книги

Александър Ташев, Илияна Илиева. „Латинско-български ботанически речник“. „МАТКОМ“, София, 2017 г., 391 стр.

Авторите на изданието проф. д-р Александър Ташев - дългогодишен преподавател в Лесотехническия университет и с голям принос в областта на ботаниката, фитоценологията, гендрологията, екологията, фитохимията, генетиката, флористиката, защитените територии, и Илияна Илиева - старши преподавател по латински език в ЛТУ и хо-

норуван асистент в Катедра по класическа филология в Софийския университет, предоставят първи, но много ценен опит да се систематизира научната терминология на латински език в областта на ботаниката.

В качеството си на справочник речникът ще е от полза не само за студенти от специализирани дисциплини на ЛТУ, но и за всички останали студенти, изучаващи природните науки, за специалистите, работещи в тази област, за еколози и практическите дейци, чието професионално поприще са лесовъдството, лесостроителството, ландшафтната архитектура.